

Onderwerp Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020		
Nummer	2021/494532	Datum college 14 september 2021
Portefeuillehouder	Meijs, M.-Th.	
Programma/beleidsveld	1.2 Sociale basis	
Afdeling	MO	
Auteur	M. Christiaans	
Telefoonnummer	023-5115509	
Email	mchristiaans@haarlem.nl	
Bestemd voor:	Het college stuurt deze raadsinformatiebrief ter kennisname naar de commissie Samenleving.	
Bijlagen	Bijlage: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen (Haarlem)	

Inleiding

De resultaten van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020 voor gemeente Haarlem zijn bekend. De monitor wordt u ter informatie toegestuurd.

Deze monitor onder inwoners van 18 jaar en ouder wordt elke vier jaar, in opdracht van gemeenten, door de GGD'en uitgevoerd. In het najaar van 2020 werden 8970 willekeurig gekozen inwoners van gemeente Haarlem uitgenodigd om schriftelijk of digitaal een vragenlijst in te vullen. 3192 van hen (36%) vulden een bruikbare vragenlijst in.

De vragenlijst is afgenomen in de maanden september - december 2020, Nederland bevond zich toen in de coronacrisis. In de afnameperiode vond een aanscherping plaats van de coronamaatregelen, later gevolgd door een gedeeltelijke lockdown. Vanwege de verwachte impact van corona zijn er bij deze editie van de Gezondheidsmonitor extra vragen over dit onderwerp gesteld.

Uitkomsten

Zoals ook in voorgaande monitors te zien is scoort Haarlem op de verschillende onderdelen (boven) gemiddeld. Echter wanneer we inzoomen op de verschillende wijken zien we grote verschillen. Schalkwijk en Haarlem Oost scoren op leefstijl een stuk slechter dan de andere stadsdelen en de regio.

De impact van Corona lijkt mee te vallen op de meeste onderdelen. Wel zien we dat het percentage mensen dat eenzaam is hoger is dan andere jaren.

Positief is de daling van het percentage mensen dat wel eens rookt (van 23% in 2016 naar 15% in 2020.)

Vervolg

Samen met de GGD worden, eind september, de resultaten van de monitor nader geduid waarna eventuele beleidsimplicaties kunnen worden opgesteld. Wij zullen u hierover in het 4^e kwartaal van 2021 informeren.

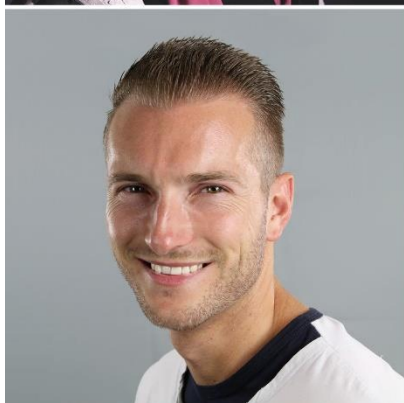
Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

de burgemeester,

Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020

Resultaten van een onderzoek naar gezondheid, welbevinden en leefstijl van volwassenen en ouderen.

**Hallo, hoe gaat
het met ons?**

INLEIDING

In deze rapportage leest u de resultaten van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020 voor gemeente Haarlem. Dit grote vragenlijstonderzoek onder inwoners van 18 jaar en ouder wordt elke vier jaardoor de GGD'en uitgevoerd. Dat doen zij in opdracht van de gemeenten. In het najaar van 2020 werden 8970 willekeurig gekozen inwoners van gemeente Haarlem uitgenodigd om schriftelijk of digitaal een vragenlijst in te vullen. 3192 van hen (36%) vulden een bruikbare vragenlijst in.

Alle GGD'en in Nederland voeren het onderzoek tegelijkertijd en op dezelfde manier uit. Ze werken hierbij samen met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Door deze samenwerking zijn voor veel onderwerpen landelijke cijfers beschikbaar. Naast de landelijke onderwerpen heeft GGD Kennemerland een aantal extra onderwerpen aan de vragenlijst toegevoegd.

De vragenlijst is afgenomen in de maanden september - december 2020, Nederland bevond zich toen in de coronacrisis. In de afnameperiode vond een aanscherping plaats van de coronamaatregelen, later gevolgd door een gedeeltelijke *lockdown*. Vanwege de verwachte impact van corona zijn er bij deze editie van de Gezondheidsmonitor extra vragen over dit onderwerp gesteld. Verder kan het zijn dat de coronacrisis van invloed is op de resultaten van diverse andere onderwerpen uit de vragenlijst, die ook in eerdere edities (2012, 2016) aan de orde kwamen. Mogelijk is dit van invloed op een aantal trends in de tijd.

INHOUD

Achtereenvolgens komen in dit rapport de volgende thema's aan bod: Gezondheid en welzijn, Leefstijl, Genotmiddelen, Sociale omgeving, en Fysieke omgeving. Per thema worden de belangrijkste resultaten van het onderzoek getoond. Alle resultaten zijn terug te vinden in de Gezondheidsatlas van GGD Kennemerland. Daar is ook een [achtergronddocument](#) te vinden met daarin de vragenlijst en een uitgebreidere toelichting op het onderzoek.

Aanvullende opmerkingen

- De resultaten zijn gebaseerd op zelfrapportage, dus op antwoorden die inwoners geven. Dit kan soms afwijken van de werkelijke situatie, bijvoorbeeld bij lengte en gewicht.
- Voor de vergelijking met eerdere jaren, en de vergelijking met regio Kennemerland en Nederland geldt: het resultaat is als verschillend benoemd als de percentages minstens 3 procentpunten van elkaar afwijken.
- Omdat de percentages in deze rapportage zijn afgerond, tellen ze niet altijd op tot 100%.
- Resultaten worden niet weergegeven als minder dan 50 inwoners de vraag hebben beantwoord en/of minder dan 5 inwoners het desbetreffende antwoord hebben gegeven. In een figuur wordt in dat geval een x getoond in plaats van het resultaat.
- Sommige groepen inwoners zijn oververtegenwoordigd in het onderzoek, terwijl anderen zijn ondervertegenwoordigd. Om de uitkomsten zo representatief mogelijk te laten zijn voor de inwoners van gemeente Haarlem, zijn de resultaten van dit onderzoek gewogen naar onder andere geslacht, leeftijd, burgerlijke staat, herkomst en inkomen. Dat houdt in dat de antwoorden zwaarder meewegen van groepen inwoners die relatief weinig meededen aan het onderzoek, en andersom.

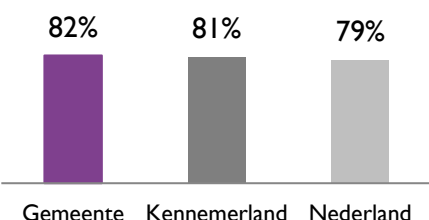
GEZONDHEID EN WELZIJN

Gezondheid is meer dan het ontbreken van ziekten. Het heeft niet alleen een lichamelijke component, maar hangt ook in sterke mate samen met hoe het met mensen op geestelijk en sociaal gebied gaat. Gezondheid is bijvoorbeeld ook: je gelukkig voelen, het gevoel hebben dat je leven betekenis en een doel heeft en de regie over je eigen leven hebben. Deze manier om naar gezondheid te kijken komt ook terug in de “Regionale nota gezondheidsbeleid 2021-2028. Samen gezond in Kennemerland”. Daarin is bijvoorbeeld aandacht voor de gezondheid en vitaliteit van de groeiende groep ouderen. Maar ook voor de relatie tussen gezondheid en achterliggende problematiek zoals armoede.

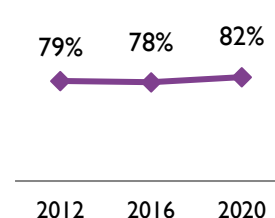

82% van de inwoners van gemeente Haarlem **ervaart zijn gezondheid als goed of zeer goed.**

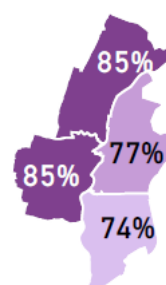
Dat is **vrijwel hetzelfde als** in regio Kennemerland en **meer dan** in Nederland ...

... en **meer dan** in 2012 en **meer dan** in 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **74% - 85%**

18-64 jarigen ervaren vaker hun gezondheid als (zeer) goed.

Mannen ervaren vaker hun gezondheid als (zeer) goed.

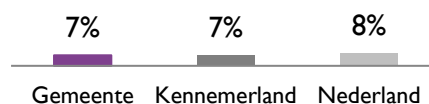

9% van alle inwoners geeft aan dat zijn algemene gezondheid is **verslechterd** door de coronacrisis, **7%** geeft aan dat deze juist is **verbeterd**.

7% van de inwoners van gemeente Haarlem **heeft het coronavirus (gehad)**, al dan niet met een test bevestigd.

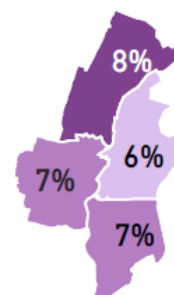
Dat is **hetzelfde als** in regio Kennemerland en **vrijwel hetzelfde als** in Nederland.

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

3% van alle inwoners voelde zich redelijk of ernstig **ziek** door het coronavirus.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **6% - 8%**

18-64 jarigen hebben vaker het coronavirus (gehad).

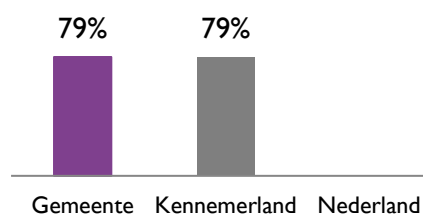
Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

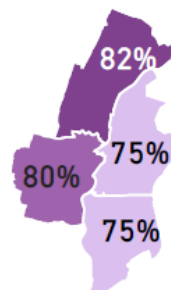
79% van de inwoners van gemeente Haarlem voelt zich (erg) gelukkig.

Dat is **hetzelfde als** in regio **Kennemerland**. Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **75% - 82%**

18-64 jarigen voelen zich vaker (erg) gelukkig.

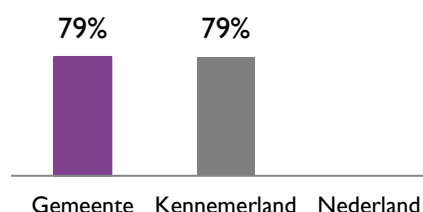

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

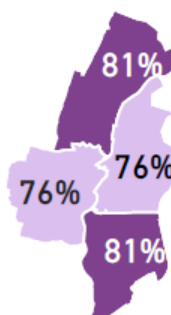
79% van de inwoners van gemeente Haarlem vindt dat zijn leven betekenis en doel heeft.

Dat is **hetzelfde als** in regio **Kennemerland**. Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **76% - 81%**

Er is vrijwel geen verschil naar leeftijd.

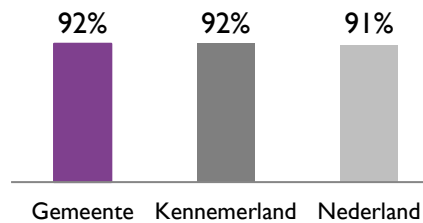
Vrouwen vinden vaker dat hun leven betekenis en doel heeft.

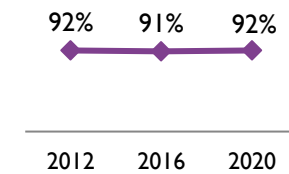

92% van de inwoners van gemeente Haarlem heeft **matig of veel regie over hun eigen leven**.

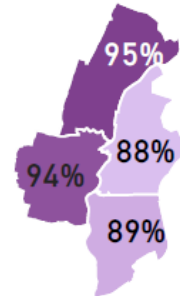
Dat is **hetzelfde als** in regio Kennemerland en **vrijwel hetzelfde als** in Nederland...

... en **hetzelfde als** in 2012 en **vrijwel hetzelfde als** in 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **88% - 95%**

18-64 jarigen hebben vaker matig of veel regie over hun leven.

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

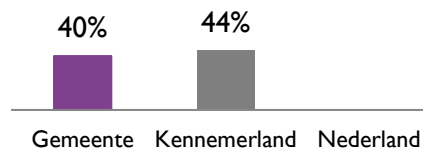

26% van alle inwoners ervaart **minder** controle over hun leven door de coronacrisis, **9%** juist **meer**.

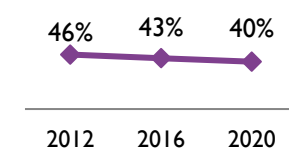

40% van de inwoners van gemeente Haarlem had in het afgelopen jaar **minimaal één door een arts vastgestelde langdurige ziekte of aandoening**.

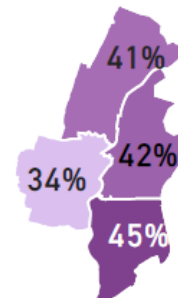
Dat is **minder dan** in regio Kennemerland ...
Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

... en **minder dan** in 2012 en **minder dan** in 2016.

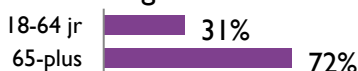

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **34% - 45%**

7% van alle inwoners wordt door hun langdurige ziekte of aandoening **sterk belemmerd in het dagelijks leven**.

65-plussers hebben vaker door arts vastgestelde langdurige ziekten of aandoeningen.

Vrouwen hebben vaker door arts vastgestelde langdurige ziekten of aandoeningen.

Meest voorkomende door arts vastgestelde langdurige ziekten of aandoeningen:

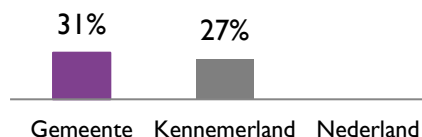
18-64 jarigen (% t.o.v. alle 18-64 jarigen)
1. Migraine (**7%**), Hoge bloeddruk (**7%**),
Aandoening nek, schouder, elleboog, pols of hand (**7%**)

65-plussers (% t.o.v. alle 65-plussers)
1. Hoge bloeddruk (**33%**)
2. Gewrichtsslijtage heupen of knieën (**29%**)
3. Ernstige aandoening van de rug (**14%**)

31% van de inwoners van gemeente Haarlem van 65 jaar en ouder is in het afgelopen jaar **minstens één keer gevallen**: 15% viel één keer, 16% twee of meer keer.

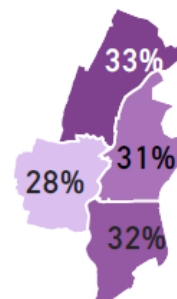
Dat is **meer dan** in regio **Kennemerland** ...
Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

... en **minder dan** in **2012**. Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **28% - 33%**

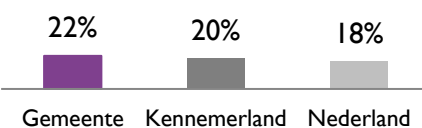
Vallen gebeurt het meeste **thuis** (bij **19%** van alle 65-plussers), gevolgd door **buiten** (**16%**) en **elders** (**11%**).

Vrouwen zijn vaker minstens één keer gevallen.

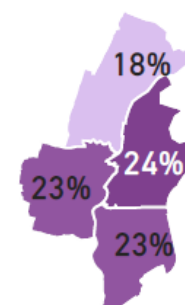
22% van de inwoners van gemeente Haarlem had in de afgelopen vier weken **veel of heel veel stress**.

Dat is **vrijwel hetzelfde als** in regio **Kennemerland** en **meer dan** in **Nederland**.

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **18% - 24%**

18-64 jarigen hebben vaker (heel) veel stress.

Vrouwen hebben vaker (heel) veel stress.

Meest voorkomende bronnen van stress:

18-64 jarigen (t.o.v. alle 18-64 jarigen)

1. Werk (**20%**)
2. Geldzaken (**9%**)
3. Familie (**8%**), Gezondheid (**8%**)

65-plussers (t.o.v. alle 65-plussers)

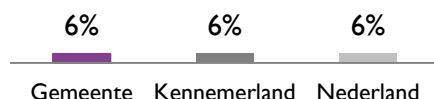
1. Gezondheid (**5%**)
2. Familie (**3%**)
3. Sociale contacten (**2%**)

28% van alle inwoners heeft **meer** stress door de coronacrisis, **5%** juist **minder**.

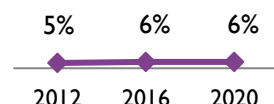

6% van de inwoners van gemeente Haarlem loopt **hoog risico op een angststoornis of depressie**. Daarnaast loopt 36% matig risico op een angststoornis of depressie.

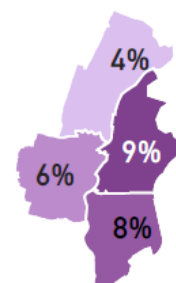
Dat is **hetzelfde als** in regio **Kennemerland** en **hetzelfde als** in **Nederland** ...

... en **vrijwel hetzelfde als** in **2012** en **hetzelfde als** in **2016**.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **4% - 9%**

18-64 jarigen lopen vaker hoog risico op een angststoornis of depressie.

Er is geen verschil naar geslacht.

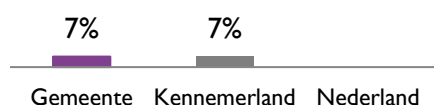
21% van alle inwoners voelt zich **meer** angstig door de coronacrisis, **3%** juist **minder**. Daarnaast voelt **14%** zich **meer** depressief door de coronacrisis, **2%** juist **minder**.

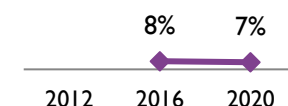
7% van de inwoners van gemeente Haarlem heeft er in het afgelopen jaar **serieus aan gedacht om een einde te maken aan het leven**.

Dat is **hetzelfde als** in regio **Kennemerland** ...

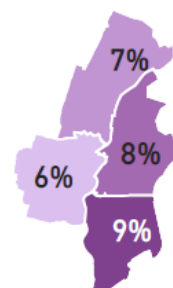
Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

... en **vrijwel hetzelfde als** in **2016**. *Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012.*

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **6% - 9%**

18-64 jarigen hebben vaker suïcidale gedachten.

Er is geen verschil naar geslacht.

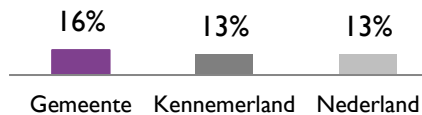
55% van de inwoners met suïcidale gedachten **praatte erover**. Dat deden ze vooral met een **andere hulpverlener dan huisarts/POH** (**53%** van degenen die over hun suïcidale gedachten praatte), gevolgd door een **vriend(in)** (**37%**), de **partner** (**35%**) en een **familielid** (**35%**).

1% van alle inwoners heeft **meer** suïcidale gedachten door de coronacrisis, **1%** juist minder.

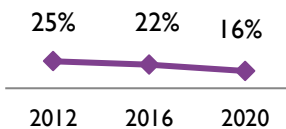

16% van de inwoners van gemeente Haarlem had in het afgelopen jaar **moeite om rond te komen** van het huishoudinkomen

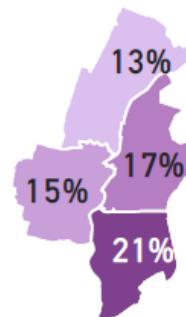
Dat is **meer dan** in regio **Kennemerland** en **meer dan** in **Nederland** ...

... en **minder dan** in **2012** en **minder dan** in **2016**.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **13% - 21%**

18-64 jarigen hebben vaker moeite om rond te komen.

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

Daarnaast is aan alle inwoners gevraagd of de coronacrisis hun algemene financiële situatie heeft veranderd. Bij **17%** van alle inwoners is hun financiële situatie **verslechterd** door de coronacrisis, bij **5%** juist **verbeterd**.

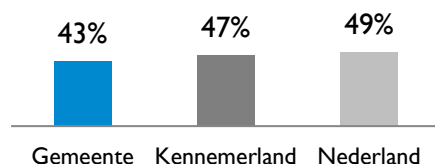
LEEFSTIJL

Het is bekend dat de grootste gezondheidswinst te behalen valt uit de leefstijl factoren, ook wel gezond gedrag genoemd. Landelijk is besloten overgewicht aan te pakken. Daartoe is in 2018 een landelijk preventieakkoord gesloten. Onderwerpen als voldoende bewegen, gezonde voeding en een gezond gewicht hebben ook een plek gekregen in de regionale nota gezondheidsbeleid 2021-2028 van Kennemerland. De noodzaak voor een gezonde leefstijl en gezond gewicht is ook in de huidige coronatijd gebleken.

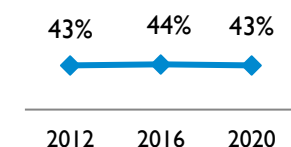

43% van de inwoners van gemeente Haarlem heeft **overgewicht**: 31% heeft matig overgewicht (BMI 25 – 30), 12% ernstig overgewicht (BMI groter dan 30).

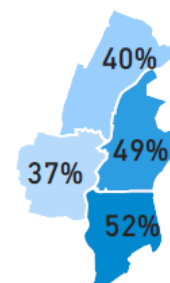
Dat is **minder dan** in regio Kennemerland en **minder dan** in Nederland ...

... en **hetzelfde als** in 2012 en **vrijwel hetzelfde als** in 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **37% - 52%**

65-plussers hebben vaker overgewicht.

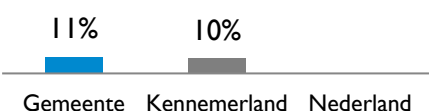

Mannen hebben vaker overgewicht.

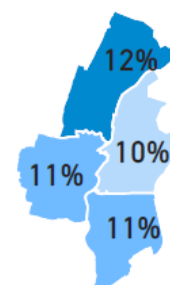
11% van de inwoners van gemeente Haarlem voldoet aan de **groentenorm** (elke dag 5 of meer opscheplepels)

Dat is **vrijwel hetzelfde als** in regio Kennemerland. Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **10% - 12%**

Er is vrijwel geen verschil naar leeftijd.

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

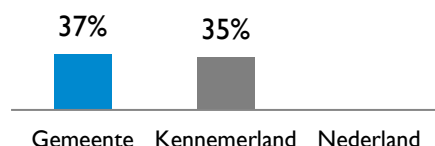

53% van alle inwoners eet wel **elke dag** groente, maar niet genoeg om aan de norm te voldoen

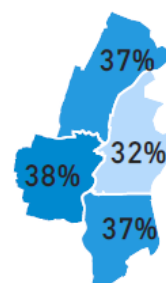
37% van de inwoners van gemeente Haarlem voldoet aan de **fruitnorm** (elke dag 2 of meer stuks)

Dat is **vrijwel hetzelfde als** in regio Kennemerland. Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **32% - 38%**

65-plussers voldoen vaker aan de fruitnorm.

Vrouwen voldoen vaker aan de fruitnorm.

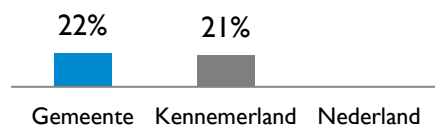

47% van alle inwoners eet wel **elke dag** fruit, maar niet genoeg om aan de norm te voldoen.

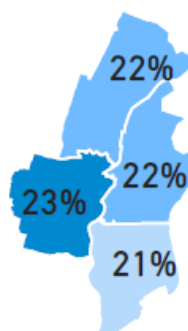
22% van de inwoners van gemeente Haarlem voldoet aan de **waternorm** (elke dag 7 of meer glazen water of thee zonder suiker)

Dat is **vrijwel hetzelfde als** in regio Kennemerland. Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **21% - 23%**

18-64 jarigen voldoen vaker aan de waternorm.

Vrouwen voldoen vaker aan de waternorm.

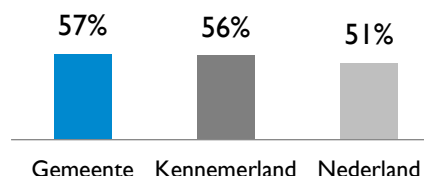

84% van alle inwoners drinkt wel **elke dag** water of thee zonder suiker, maar niet genoeg om aan de norm te voldoen.

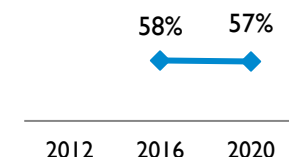

57% van de inwoners van gemeente Haarlem sport wekelijks.

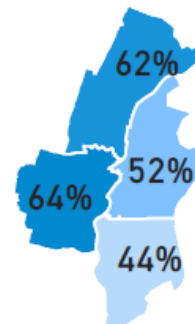
Dat is **vrijwel hetzelfde als** in regio Kennemerland en **meer dan** in Nederland ...

... en **vrijwel hetzelfde als** in 2016. Dit cijfer is niet berekend in 2012.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **44% - 64%**

18-64 jarigen sporten vaker wekelijks.

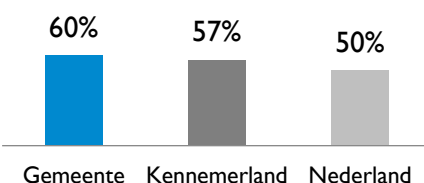

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

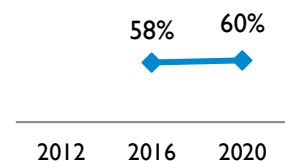

60% van de inwoners van gemeente Haarlem voldoet aan de beweegrichtlijnen. Zij bewegen minstens 2,5 uur per week matig intensief en doen minstens 2 keer per week spier- en botversterkende oefeningen.

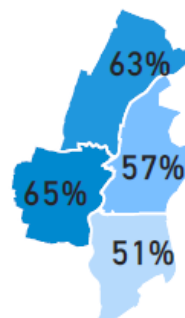
Dat is **meer dan** in regio Kennemerland en **meer dan** in Nederland ...

... en **vrijwel hetzelfde als** in 2016. Dit cijfer is niet berekend in 2012.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **51% - 65%**

18-64 jarigen voldoen vaker aan de beweegrichtlijn.

Vrouwen voldoen vaker aan de beweegrichtlijn.

33% van alle inwoners is **minder** gaan bewegen/sporten door de coronacrisis, **19%** juist **meer**.

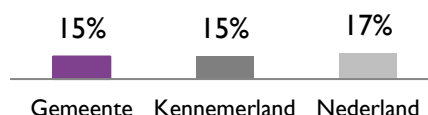
GENOTMIDDELEN

Het gebruik van genotmiddelen heeft een sterk negatief effect op de gezondheid van mensen en kan leiden tot verzuim of uitval in de maatschappij. Zo is roken een belangrijke risicofactor als het gaat om verlies van (gezonde) levensjaren. Overmatig alcoholgebruik heeft een negatief effect op de gezondheid en het sociaal functioneren van de gebruikers. De gezondheidsproblemen nemen toe naarmate het alcoholgebruik toeneemt en aanhoudt. Bij drugsgebruik gaat het niet alleen om traditionele drugs zoals cannabis en cocaïne of heroïne, maar ook om nieuwere drugs zoals lachgas. Het terugdringen van roken en (overmatig) alcoholgebruik zijn ook belangrijke thema's in het landelijk preventieakkoord van 2018 en de regionale nota gezondheidsbeleid 2021-2028 van Kennemerland.

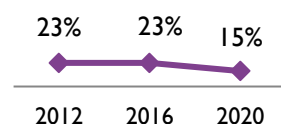

15% van de inwoners van gemeente Haarlem **rookt weleens**.

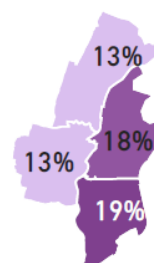
Dat is **hetzelfde als** in regio Kennemerland en **vrijwel hetzelfde als** in Nederland...

... en **minder dan** in 2012 en **minder dan** in 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **13% - 19%**

18-64 jarigen roken vaker weleens.

Mannen roken vaker weleens.

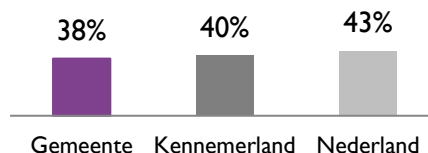

3% van alle inwoners is **meer** gaan roken door de coronacrisis, **2%** juist **minder**.

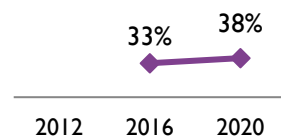

38% van de inwoners van gemeente Haarlem **volgt de alcoholrichtlijn**. Zij drinken geen alcohol of maximaal 1 glas per dag.

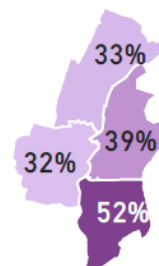
Dat is **vrijwel hetzelfde als** in regio Kennemerland en **minder dan** in Nederland ...

... en **meer dan** in 2016. Dit cijfer is niet berekend in 2012.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **32% - 52%**

65-plussers volgen vaker de alcoholrichtlijn.

Vrouwen volgen vaker de alcoholrichtlijn.

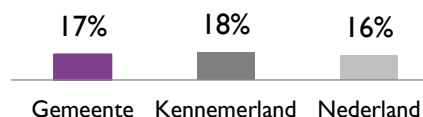

13% van alle inwoners drinkt **minder** alcohol door de coronacrisis, **8%** juist **meer**.

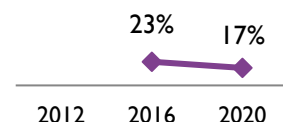

17% van de inwoners van gemeente Haarlem **drinkt overmatig**. Zij drinken meer dan 14 (mannen) of 7 (vrouwen) glazen alcohol per week.

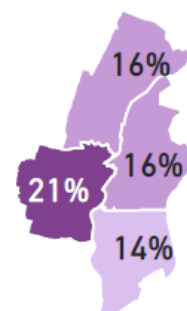
Dat is **vrijwel hetzelfde als** in regio **Kennemerland** en **vrijwel hetzelfde als** in **Nederland ...**

... en **minder dan** in **2016**. Dit cijfer is niet berekend in 2012.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **14% - 21%**

65-plussers drinken vaker overmatig.

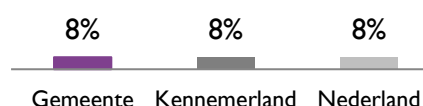

Vrouwen drinken vaker overmatig.

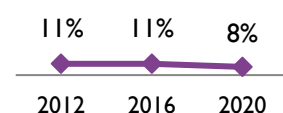

8% van de inwoners van gemeente Haarlem **drinkt zwaar**. Zij drinken minstens één keer per week minstens 6 (mannen) of 4 (vrouwen) glazen alcohol per dag.

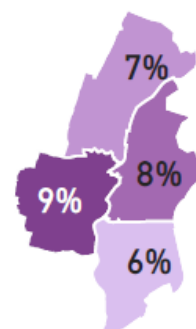
Dat is **hetzelfde als** in regio **Kennemerland** en **hetzelfde als** in **Nederland ...**

... en **minder dan** in **2012** en **minder dan** in **2016**.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **6% - 9%**

Er is vrijwel geen verschil naar leeftijd.

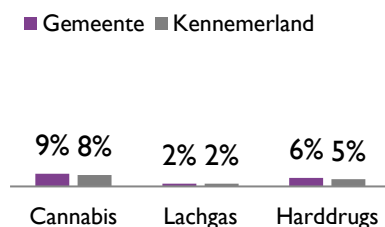
Er is geen verschil naar geslacht.

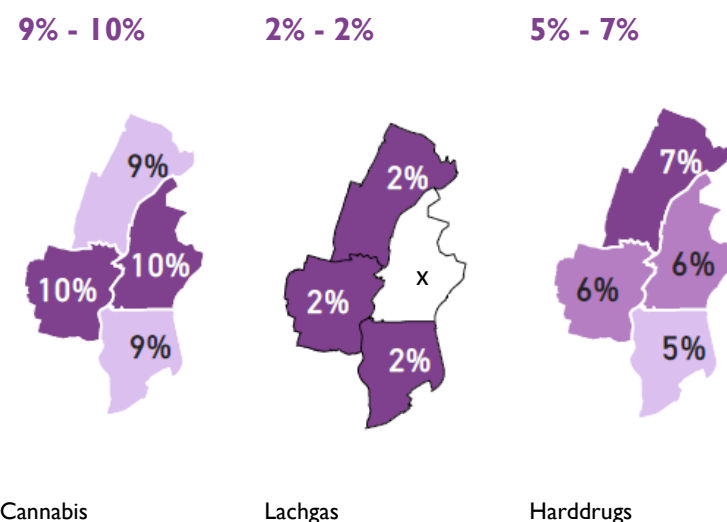
Van de inwoners van gemeente Haarlem gebruikte in het afgelopen jaar **9% cannabis**, **2% lachgas** en **6% harddrugs** (XTC, cocaïne, amfetamine, LSD, heroïne, GHB/GBL, methamfetamine, ketamine).

In Haarlem gebruikt men **vrijwel even vaak** cannabis, **even vaak** lachgas en **vrijwel even vaak** harddrugs als in **regio Kennemerland**. Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

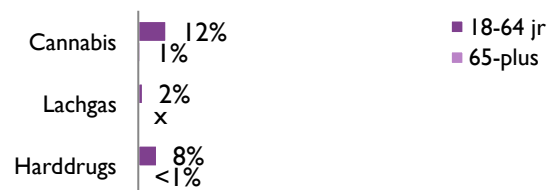
Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van:

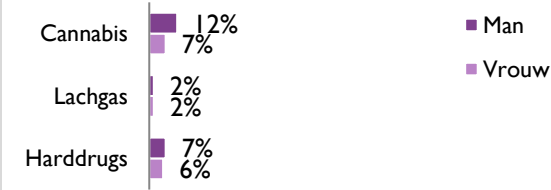

De door alle inwoners meest gebruikte harddrugs zijn **XTC (4%)**, gevolgd door **cocaïne (3%)**, **amfetamine (1%)**, **LSD (1%)** en **ketamine (1%)**.

Cannabisgebruik komt vaker voor bij 18-64 jarigen.
 Harddrugsgebruik komt vaker bij 18-64 jarigen.
 Het aantal 65-plussers dat lachgas gebruikt is te klein om resultaten weer te geven. Daarom worden leeftijdsverschillen niet benoemd.

Cannabisgebruik komt vaker voor bij mannen.
 Lachgasgebruik verschilt niet naar geslacht.
 Harddrugsgebruik verschilt vrijwel niet naar geslacht.

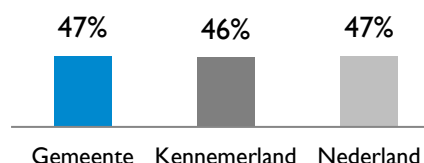
SOCIALE OMGEVING

Sociale steun en sociale interactie hebben een positieve invloed op de lichamelijke en mentale gezondheid van mensen. Sociale steun kan beschermen tegen bijvoorbeeld het ontstaan van eenzaamheid en depressies. Het doen van vrijwilligerswerk en het geven van mantelzorg kunnen bijdragen aan een gevoel van zingeving. Het geven van mantelzorg kan echter ook ongunstige effecten hebben op de gezondheid wanneer de last te groot wordt. Een goede verbinding van de publieke gezondheid met het sociale domein kan dan ook een grote gezondheidswinst opleveren. Deze verbinding heeft een prominente plaats gekregen in de regionale nota gezondheidsbeleid 2021-2028 van Kennemerland.

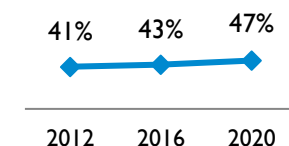

47% van de inwoners van gemeente Haarlem voelt zich **eenzaam**: 36% voelt zich matig eenzaam, 11% voelt zich (zeer) ernstig eenzaam.

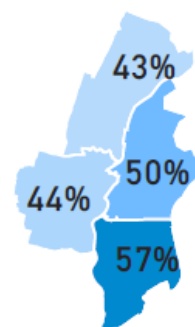
Dat is **vrijwel hetzelfde als** in regio **Kennemerland** en **hetzelfde als** in **Nederland**...

... en **meer dan** in **2012** en **meer dan** in **2016**.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **43% - 57%**

65-plussers voelen zich vaker eenzaam.

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

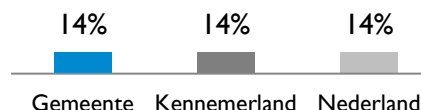
29% van alle inwoners voelt zich **emotioneel** eenzaam (mist een hechte band met iemand), **29%** voelt zich **sociaal** eenzaam (mist een breder sociaal netwerk).

19% van alle inwoners voelt zich **meer** eenzaam door de coronacrisis, **2%** juist **minder**. Ook is gevraagd naar de verandering in het aantal contacten. **52%** van alle inwoners geeft aan **minder** sociale contacten te hebben door de coronacrisis, **6%** juist **meer**.

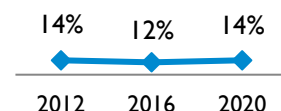

14% van de inwoners van gemeente Haarlem **geeft langdurig en/of intensief mantelzorg**. Zij geven minstens 3 maanden en/of minstens 8 uur per week mantelzorg.

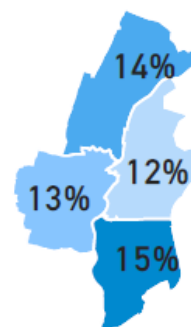
Dat is **hetzelfde als** in regio **Kennemerland** en **hetzelfde als** in **Nederland** ...

... en **hetzelfde als** in **2012** en **vrijwel hetzelfde als** in **2016**.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **12% - 15%**

65-plussers zijn vaker mantelzorger.

Vrouwen zijn vaker mantelzorger.

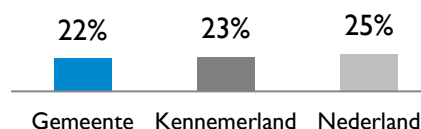
11% van de mantelzorgers voelt zich **zwaar belast of overbelast** door het geven van mantelzorg.

4% van alle inwoners geeft **meer** mantelzorg door de coronacrisis, **2%** juist **minder**.

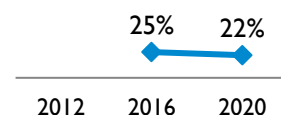

22% van de inwoners van gemeente Haarlem doet **vrijwilligerswerk**.

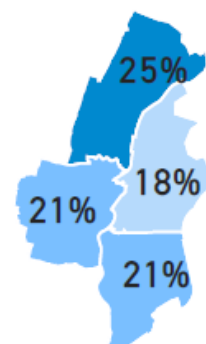
Dat is **vrijwel hetzelfde als** in regio **Kennemerland** en **minder dan** in **Nederland** ...

... en **minder dan** in **2016**. Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **18% - 25%**

65-plussers doen vaker vrijwilligerswerk.

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

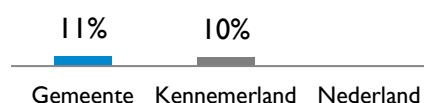
8% van alle inwoners doet **minder** vrijwilligerswerk door de coronacrisis, **3%** juist **meer**.

* **Huiselijk geweld** is anders uitgevraagd bij 18 t/m 64-jarigen dan bij 65-plussers. Daarom worden de resultaten voor beide leeftijdsgroepen apart weergegeven en zijn ze niet vergelijkbaar

11% van de inwoners van gemeente Haarlem van 18 t/m 64 jaar is ooit slachtoffer geweest van huiselijk geweld.*

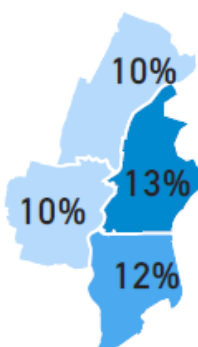
Dat is **vrijwel hetzelfde als** in regio **Kennemerland** ... Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

... en **vrijwel hetzelfde als** in **2012**. Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2016

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **10% - 13%**

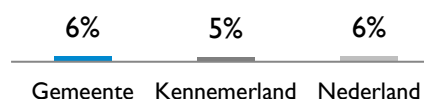
Psychisch of emotioneel geweld is de meest voorkomende vorm van huiselijk geweld: **9%** van de 18 t/m 64-jarigen ondervond dat ooit.

Vrouwen zijn vaker ooit slachtoffer geweest van huiselijk geweld.

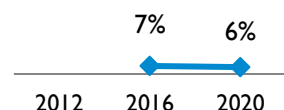

6% van de inwoners van gemeente Haarlem van 65 jaar en ouder is in het afgelopen jaar slachtoffer geweest van huiselijk geweld.*

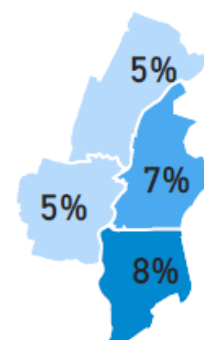
Dat is **vrijwel hetzelfde als** in regio **Kennemerland** en **hetzelfde als** in **Nederland**...

... en **vrijwel hetzelfde als** in **2016**. Dit onderwerp is anders uitgevraagd in 2012.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **5% - 8%**

Psychisch of emotioneel geweld is de meest voorkomende vorm van huiselijk geweld: **5%** van de 65-plussers ondervond dat ooit.

Er is geen verschil naar geslacht.

FYSIEKE OMGEVING

In de regionale nota gezondheidsbeleid 2021-2028 van Kennemerland wordt benadrukt dat naast de sociale leefomgeving ook de fysieke leefomgeving de gezondheid van de bevolking kan beïnvloeden. De leefomgeving waarin mensen wonen, werken en leven heeft invloed op hun gezondheid. Ervaren hinder is volgens de Gezondheidsraad een belangrijke indicator voor de gezondheid in relatie tot de leefomgeving. In dit hoofdstuk besteden we naast bezorgdheid over de woonomgeving, aandacht aan diverse vormen van hinder die inwoners ervaren. **Voor geluidhinder en slaapverstoring door geluid wordt hieronder ernstige hinder gepresenteerd**, omdat de WHO dit specifiek in de richtlijn van 2018 heeft benoemd. **Voor stof-/roet-/rookhinder en geurhinder wordt totale hinder gepresenteerd**, dat wil zeggen matige en ernstige hinder bij elkaar. Bij alle vormen van hinder worden alleen de voor deze regio meest relevante bronnen weergegeven. Cijfers over andere bronnen van hinder zijn te vinden in onze Gezondheidsatlas. Begin 2022 komen twee verdiepende rapporten uit: voor de IJmond een rapport over chronische aandoeningen en hinder in relatie tot de luchtkwaliteit, en voor de omgeving rond de luchthaven Schiphol een rapport over geluidhinder en slaapverstoring.

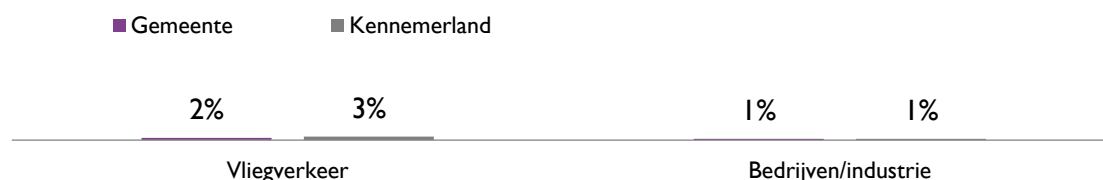

Van de inwoners van gemeente **Haarlem** ervaart ...

... **2% ernstige slaapverstoring door geluid van vliegverkeer**. Daarnaast ervaart 7% daar matige slaapverstoring van.

... **1% ernstige slaapverstoring door geluid van bedrijven/industrie**. Daarnaast ervaart 2% daar matige slaapverstoring van.

Vergeleken met regio **Kennemerland** ervaren inwoners van Haarlem **vrijwel even vaak** ernstige slaapverstoring door vliegverkeer en **even vaak** ernstige slaapverstoring door bedrijven/industrie. *Dit onderwerp is landelijk niet (bij alle leeftijden) uitgevraagd en wordt daarom niet met Nederland vergeleken.*

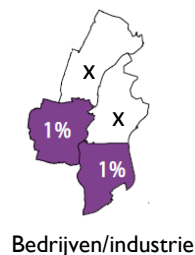
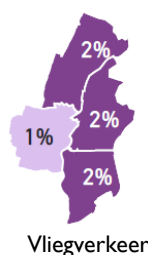
Vergeleken met **2016** ervaart men in 2020 **even vaak** ernstige slaapverstoring door vliegverkeer en **even vaak** ernstige slaapverstoring door bedrijven/industrie.

Tussen de woonkernen loopt ernstige slaapverstoring uiteen van:

1% - 2%

1% - 1%

Van de inwoners van gemeente Haarlem ervaart ...

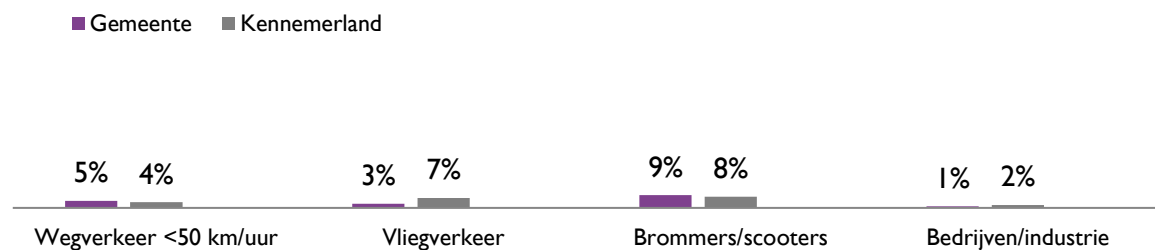
... **5% ernstige** geluidhinder van wegverkeer <50 km/uur. Daarnaast ervaart 23% daar matige hinder van.

... **3% ernstige** geluidhinder van vliegverkeer. Daarnaast ervaart 18% daar matige hinder van.

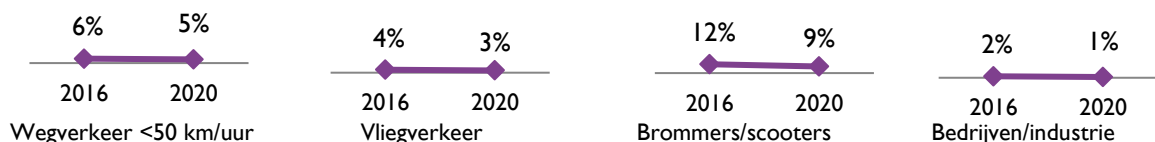
... **9% ernstige** geluidhinder van brommers of scooters. Daarnaast ervaart 33% daar matige hinder van.

... **1% ernstige** geluidhinder van bedrijven of industrie. Daarnaast ervaart 5% daar matige hinder van.

Vergeleken met regio **Kennemerland** ervaren inwoners van Haarlem **vrijwel even vaak** ernstige geluidhinder van wegverkeer <50 km/uur, **minder vaak** ernstige geluidhinder van vliegverkeer, **vrijwel even vaak** ernstige geluidhinder van brommers of scooters, en **vrijwel even vaak** ernstige geluidhinder van bedrijven of industrie. *Dit onderwerp is landelijk niet bij alle leeftijden uitgevraagd en wordt daarom niet met Nederland vergeleken.*

Vergeleken met **2016** ervaart men in 2020 **vrijwel even vaak** ernstige geluidhinder van wegverkeer <50 km/uur, **vrijwel even vaak** ernstige geluidhinder van vliegverkeer, **minder vaak** ernstige geluidhinder van brommers of scooters, en **vrijwel even vaak** ernstige geluidhinder van bedrijven of industrie.

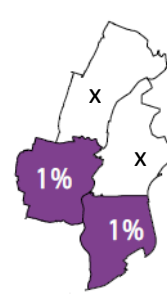
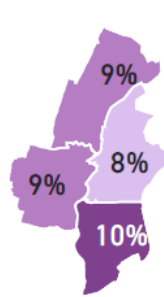
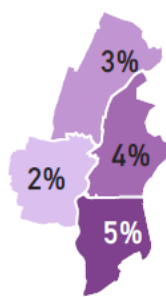
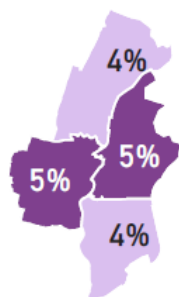
Tussen de woonkernen loopt ernstige geluidhinder uiteen van:

4% - 5%

2% - 5%

8% - 10%

1% - 1%

Wegverkeer <50 km/uur

Vliegverkeer

Brommers/scooters

Bedrijven/industrie

7% van alle inwoners ervaart **minder** geluidhinder door de coronacrisis, **8%** juist **meer**.

Van de inwoners van gemeente Haarlem ervaart ...

... **17%**

stof/roet/rookhinder van wegverkeer: 14% matige hinder en 3% ernstige hinder

... **8%**

stof/roet/rookhinder van vliegverkeer: 6% matige hinder en 2% ernstige hinder

... **10%**

stof/roet/rookhinder van open haard of allesbrander: 8% matige hinder en 3% ernstige hinder

... **3%**

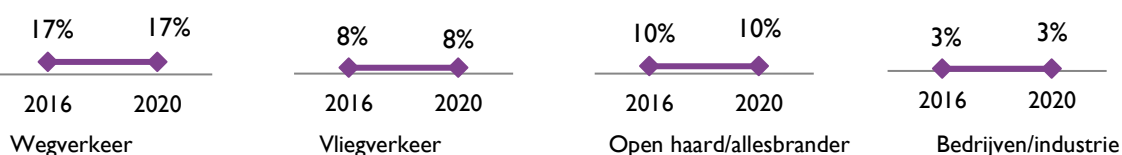
stof/roet/rookhinder van bedrijven of industrie: 2% matige hinder en 1% ernstige hinder

Vergeleken met regio **Kennemerland** ervaren inwoners van Haarlem **vrijwel even vaak** stof/roet/rookhinder van wegverkeer, **minder vaak** stof/roet/rookhinder van vliegverkeer, **vrijwel even vaak** stof/roet/rookhinder van open haard of allesbrander, en **minder vaak** stof/roet/rookhinder van bedrijven of industrie. *Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.*

■ Gemeente ■ Kennemerland

Vergeleken met **2016** ervaart men in 2020 **even vaak** stof/roet/rookhinder van wegverkeer, **even vaak** stof/roet/rookhinder van vliegverkeer, **even vaak** stof/roet/rookhinder van open haard of allesbrander, en **even vaak** stof/roet/rookhinder van bedrijven of industrie.

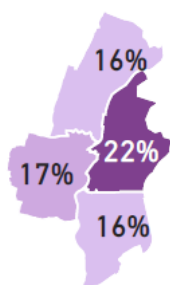
Tussen de woonkernen loopt stof/roet/rookhinder uiteen van:

16% - 22%

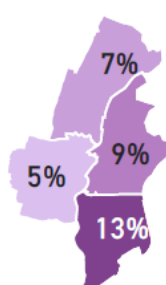
5% - 13%

6% - 14%

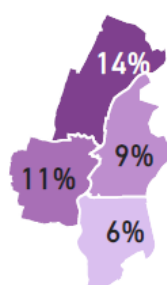
1% - 5%

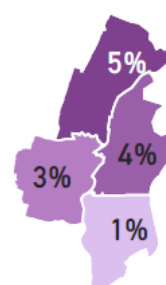
Wegverkeer

Vliegverkeer

Open haard/allesbrander

Bedrijven/industrie

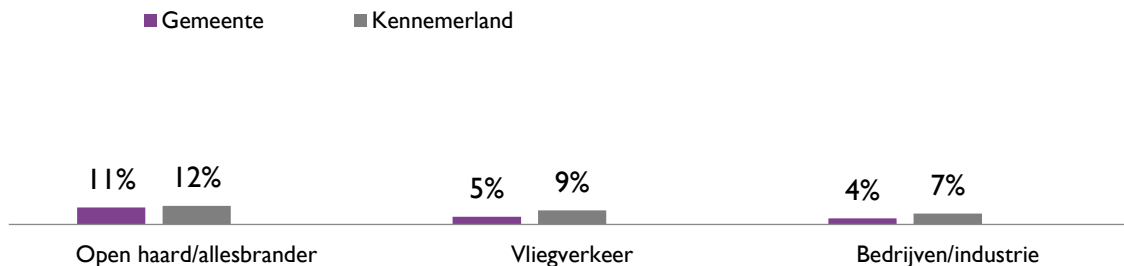
Van de inwoners van gemeente Haarlem ervaart ...

... **11%** geurhinder van open haard of allesbrander: 8% matige hinder en 3% ernstige hinder

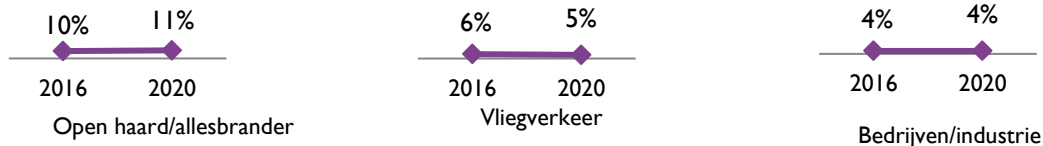
... **5%** geurhinder van vliegverkeer: 4% matige hinder en 1% ernstige hinder

... **4%** geurhinder van bedrijven of industrie: 3% matige hinder en 1% ernstige hinder

Vergeleken met regio **Kennemerland** ervaren inwoners van Haarlem **vrijwel even vaak** geurhinder van open haard of allesbrander, **minder vaak** geurhinder van vliegverkeer, en **minder vaak** geurhinder van bedrijven of industrie. Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Vergeleken met **2016** ervaart men in 2020 **vrijwel even vaak** geurhinder van open haard of allesbrander, **vrijwel even vaak** geurhinder van vliegverkeer, en **even vaak** geurhinder van bedrijven of industrie.

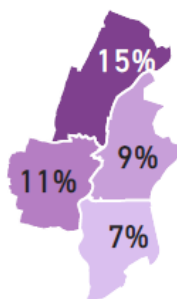

Tussen de **woonkernen** loopt geurhinder uiteen van:

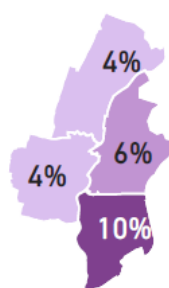
7% - 15%

4% - 10%

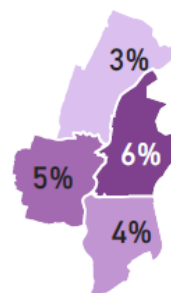
3% - 6%

Open haard/allesbrander

Vliegverkeer

Bedrijven/industrie

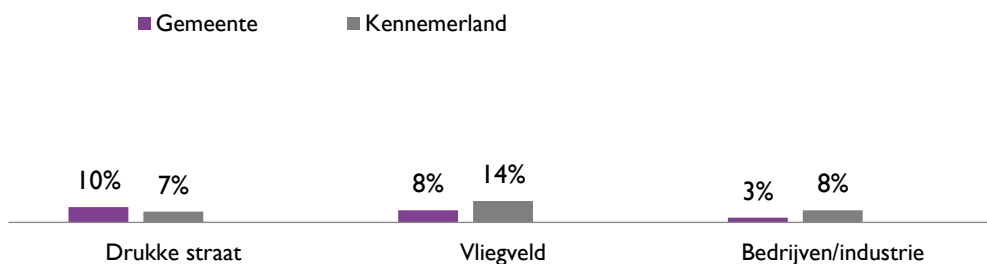
Van de inwoners van gemeente Haarlem ervaart ...

... **10%** bezorgd over hun gezondheid door drukke straat.

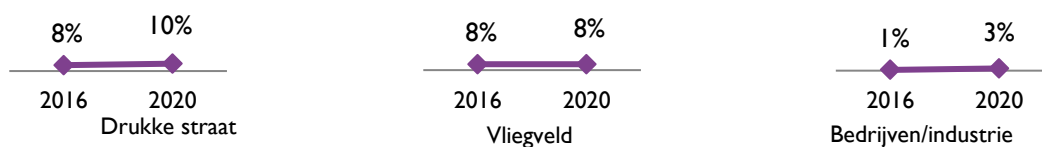
... **8%** bezorgd over hun gezondheid door vliegveld.

... **3%** bezorgd over hun gezondheid door bedrijven of industrie

Vergeleken met regio **Kennemerland** zijn inwoners van Haarlem zijn **vaker** bezorgd over hun gezondheid door een drukke straat, **minder vaak** bezorgd door een vliegveld, en **minder vaak** bezorgd door bedrijven of industrie. Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Vergeleken met **2016** is men in 2020 **vrijwel even vaak** bezorgd door een drukke straat, **even vaak** bezorgd door een vliegveld, en **vrijwel even vaak** bezorgd door bedrijven of industrie.

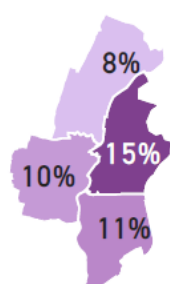

Tussen de woonkernen loopt bezorgdheid uiteen van:

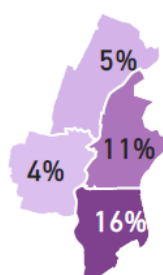
8% - 15%

4% - 16%

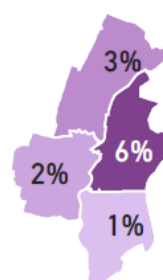
1% - 6%

Drukke straat

Vliegveld

Bedrijven/industrie

9% van alle inwoners is **meer** bezorgd over de woonomgeving door de coronacrisis, **1%** juist **minder**.

Aangehaalde rapporten

Regionale nota gezondheidsbeleid 2021-2028. Samen gezond in Kennemerland.

<https://www.ggdkennerland.nl/professionals/advies-publieke-gezondheid/regionale-nota-samen-gezond-in-kennemerland>

Landelijk preventieakkoord 2018.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/convenanten/2018/11/23/nationaal-preventieakkoord>

COLOFON

Uitgave

GGD Kennemerland
Advies & Onderzoek
9 september 2021

Contactpersonen

Regina Overberg, Daniëlle Kramer en Amber Berlijn
epi@ggdkennerland.nl

Afbeelding: Studio Wiegers

Iconen: flaticon.com